

Μιχάλης Ρηγίνος

mriginos@econ.uoa.gr

1. Βιογραφικό σημείωμα, Σπουδές

Καθηγητής του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών, Πανεπιστημίου Αθηνών. Γεννήθηκε στον Πειραιά το 1953. Το 1977 αποφοίτησε από το Οικονομικό Τμήμα της ΑΣΟΕΕ και στη συνέχεια σπούδασε Οικονομική και Κοινωνική Ιστορία στο Πανεπιστήμιο Paris I Panthéon-Sorbonne, όπου υποστήριξε τη διδακτορική διατριβή με τίτλο *Salaires et pouvoir d'achat en Grèce, 1909-1936*. Την περίοδο 1987-1991 εργάστηκε ως ερευνητής στο Ιστορικό Αρχείο της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος. Από το 1991 διδάσκει Οικονομική και Κοινωνική Ιστορία στο Τμήμα Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αθηνών.

2. Ερευνητικό Έργο

2α. Έρευνα στο Ιστορικό Αρχείο της Εθνικής Τράπεζας με θέμα τις διακυμάνσεις των ξένων συναλλαγμάτων και νομισμάτων στην Ελλάδα, από τα μέσα του 19ου έως και την πρώτη δεκαετία του 20ού αιώνα. Βλέπε και μονογραφία αρ.2.

2β. Έρευνα του Πολιτιστικού Τεχνολογικού Ιδρύματος της ΕΤΒΑ για τη δημιουργία του Μουσείου Σηροτροφίας στο Σουφλί. Στο πλαίσιο της επιστημονικής ομάδας είχα την ευθύνη για το ιστορικό κεφάλαιο της έρευνας. Βλέπε άρθρο αρ. 17.

2γ. Ερευνητικό με αντικείμενο την ταξινόμηση και την καταλογογράφηση του αρχείου του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών. Βλέπε Αδημοσίευτη εργασία αρ 4.

2δ. Ερευνητικό πρόγραμμα με αντικείμενο την Ιστορία του Χρηματιστηρίου Αθηνών 1880-1970. Η έρευνα κινήθηκε σε δύο φάσεις. Αρχικά συγκεντρώθηκε και συγκροτήθηκε το σώμα των τεκμηρίων που αφορούσαν το σύνολο των υπό διαπραγμάτευση εταιριών, στη διάρκεια 90 χρόνων, στον πίνακα του ΧΑΑ. Στη συνέχεια, έγινε στατιστική επεξεργασία των δεδομένων και συγκρότηση του ιστορικού της κάθε εισηγμένης εταιρίας. Το ιστορικό της εταιρίας περιλαμβάνει: α. Το έτος ίδρυσης και την έδρα της εταιρίας, β. Το ιδρυτικό κεφάλαιο (μετοχές και ονομαστική αξία των μετοχών), γ. Το έτος (ημερομηνία, αν είναι γνωστή) εισαγωγής της εταιρίας στο ΧΑΑ και, κατά περίπτωση, το έτος διαγραφής της, δ. Το κεφάλαιο της εταιρίας κατά την εισαγωγή της στο ΧΑΑ, ε. Τις δραστηριότητες της εταιρίας (περιλαμβάνονται και οι αλλαγές στις δραστηριότητες), στ. Τις μεταβολές κεφαλαίου. Αυξήσεις και μειώσεις κεφαλαίου (αναλυτικά), ζ. Στοιχεία σχετικά με αλλαγές επωνυμίας, συγχωνεύσεις-απορροφήσεις, και πτωχεύσεις εταιριών. Τέλος, με βάση τα επιμέρους στοιχεία κάθε εταιρίας κατασκευάστηκαν συγκεντρωτικές χρονολογικές σειρές που αφορούσαν τα βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη του Χρηματιστηρίου Αθηνών όπως: α. Οι εισηγμένες εταιρίες, β. Οι χρηματιστηριακές συναλλαγές, γ. Η κεφαλαιοποίηση του ΧΑΑ, δ. Οι αυξήσεις κεφαλαίου, ε. Μερισματα και μερισματικές αποδόσεις εταιριών, στ. Κατασκευή Δείκτη ΧΑΑ 1880-1967. Ένα πρώτο μέρος της έρευνας αποτυπώνεται στην υπό έκδοση μονογραφία αρ.1.

2ε. Ερευνητικό πρόγραμμα, σε συνεργασία με τον δρ Γιώργο Προγουλάκη, με αντικείμενο τη συμπλήρωση και ενοποίηση χρονολογικών σειρών που αφορούν τα θεμελιώδη χρηματοοικονομικά μεγέθη του Χρηματιστηρίου Αθηνών 1880-2000. Βλέπε *Τελική έκθεση απολογισμού των ερευνητικών προγραμμάτων 2012-13 με τη χρηματοδότηση ΕΛΚΕ*, σ. 1179-1260, και αδημοσίευτη εργασία αρ. 1.

3. Διδακτικό έργο

Εισαγωγή στην Οικονομική Ιστορία. Εισαγωγικό υποχρεωτικό μάθημα ευρωπαϊκής ιστορίας 16ος -20ός αιώνας. (Α΄ & Β΄ εξάμηνο).

Οικονομική Ιστορία του 20ού αιώνα 1918-1990. Μάθημα επιλογής. (Β΄ εξάμηνο).

Ελληνική οικονομική και κοινωνική ιστορία, 1830-1940. Μάθημα επιλογής. (Α΄ εξάμηνο). Για τις ανάγκες του μαθήματος αυτού συμμετείχα στη συγγραφή συλλογικού πανεπιστημιακού εγχειριδίου με τίτλο *Εισαγωγή στη Νεοελληνική Οικονομική Ιστορία, 18ος-20ός αιώνας* υπό τη διεύθυνση του Β. Κρεμμυδά (βλ. δημοσίευση αρ. 13).

Σεμινάρια Ελληνικής Οικονομικής Ιστορίας στο Διδακτορικό Πρόγραμμα Σπουδών στην Οικονομική Επιστήμη του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών.

4. Πανεπιστημιακό Διοικητικό έργο

1996-: Μέλος της Διοικούσας Επιτροπής του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών.

2003- : Μέλος της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών.

2009- : Μέλος της Επιτροπής Μεταγραφών του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών.

2014-2016: Διευθυντής του Τομέα V, Ιστορίας και Μεθοδολογίας.

Απρίλιος 2019- : Διευθυντής του Τομέα Ιστορίας, Οικονομικής Ανάπτυξης και Διεθνούς Οικονομικής

5. Άλλες δραστηριότητες

1999-2000: Μέλος της Εφορίας των Γενικών Αρχείων του Κράτους.

2000-2003: Μέλος της Διοικούσας Επιτροπής του Ιστορικού Αρχείου του Πανεπιστημίου Αθηνών.

2009-2016: Μέλος του Δ.Σ. του Συλλόγου Διδακτικού Προσωπικού της ΝΟΠΕ.

2013-2018: Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του Γραφείου Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή.

6. Δημοσιεύσεις

A. Μονογραφίες

1. Χρηματιστήριο Αθηνών, Ανάπτυξη και Συγκυρία. *Οι εισηγμένες εταιρίες 1880-1940, Ανάπτυξη και Συγκυρία*, Παπαζήσης 2018, 475 σελίδες.

Η κίνηση των συναλλαγμάτων και των νομισμάτων στις Ελληνικές Αγορές, 1850-1912, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, 1997, 494 σελίδες.

3. *Μορφές παιδικής εργασίας στη Βιομηχανία-Βιοτεχνία, 1870-1940*, Αθήνα, Ιστορικό Αρχείο Ελληνικής Νεολαίας - Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών, 1996, 160 σελίδες.

4. *Παραγωγικές δομές και εργατικά ημερομίσθια στην Ελλάδα, 1909-1936. Βιομηχανία-βιοτεχνία*, Αθήνα, Ίδρυμα Έρευνας και Παιδείας της Εμπορικής Τραπέζης της Ελλάδος, 1987, 348 σελίδες. (Πρόκειται για την ελληνική έκδοση της διδακτορικής μου διατριβής.)

B. Άρθρα

5. Thomadakis, S., Gounopoulos, D., Nounis, Ch. and Riginos, M. “Innovation and upheaval: early growth in Greek capital market listings and IPOs from 1880 to the Second War World in the Athens Stock Exchange”, *The Economic History Review*, 70 (3) (2017): 859-892.
6. Μιχάλης Ρηγίνος, Παναγιώτης Λιαργκόβας, «Ανταγωνιστικότητα-Εξαγωγές-Επενδύσεις», *Επιστημονικό Δελτίο Οικονομικής Ανάλυσης*, Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδος, Γραφείο Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή, Φεβρουάριος 2015, τεύχος 1, σ.8-12
7. Michalis Riginos, Stavros Thomadakis, Dimitrios Gounopoulos, Christos Nounis, «The Athens Stock Exchange, Financial Innovation and Growth, from 1880 to World War II», LSE, *Hellenic Observatory Papers on Greece and Southeast Europe*, GreeSE Paper No.86, 2014, σ.59.
8. «Οι περιπέτειες της δραχμής και η ελληνική ιστοριογραφία, 19ος-20ός αιώνας», *Ιστοριογραφία της νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας, 1833-2002*, Πρακτικά Συνεδρίου, τ. Β, σελ. 495-516 Αθήνα 2004.
9. «Formes du travail des enfants dans l'industrie et l'artisanat en Grèce (XIXe-XXe siècles)», *Enfants au travail, Attitudes des élites en Europe occidentale et méditerranéenne aux XIXe et XXe siècles* (διεύθ. R. Caty), Publications de l'Université de Provence 2002, σ. 59-70.
10. «Τα πρώτα βήματα του Χρηματιστηρίου Αθηνών», *Επτά Ημέρες Καθημερινής, 125 χρόνια Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών, 9-12-2001*, σ. 8-10.
11. «Conjoncture et industrialisation en Grèce (1900-1940)», *Cahiers d'Histoire*, τόμος 46, τεύχ. 1-2001, σ.125-141
12. «L'établissement professionnel des réfugiés d'Asie Mineure dans le milieu urbain grec, 1922-1930», *Cahiers d'Histoire*, τόμος 44, τευχ. 3-1999, σ. 433-441.
13. «Η Ελληνική Βιομηχανία, 1900-1940», (διεύθ. Β. Κρεμμυδάς), *Εισαγωγή στη Νεοελληνική Οικονομική Ιστορία, 18ος-20ός αιώνας*, Τυπωθήτω 1999, σ.177-223.
14. «Η επαγγελματική αποκατάσταση των προσφύγων», *Επιστημονικό Συμπόσιο, Ο Ξεριζωμός και η άλλη Πατρίδα. Οι προσφυγοπόλεις στην Ελλάδα*, Εταιρία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας, 1999, σ. 231-241.
15. «Σηροτροφία και Μεταξουργία στο Σουφλί: από την περιφέρεια της Ευρώπης στην περιφέρεια της Ελλάδας», *Πρακτικά συμποσίου, το Μετάξι στη Δύση και την Ανατολή*, Αθήνα, Φίλοι του Μουσείου Ελληνικής Λαϊκής Τέχνης, 1993, σ.74-78.
16. «Οικογενειακές στρατηγικές και προσφορά παιδικής εργασίας στην ελληνική βιομηχανία-βιοτεχνία 19ος-20ός αιώνας», *Αφιέρωμα στη Μνήμη του Νίκου*

Σβορώνου, Αθήνα, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, 1992, σ.299-307.

17. «Η οικονομική ιστορία του Μεταξίου». Μελέτη στο συλλογικό τόμο *Η σηροτροφία στο Σουφλί*, Αθήνα, Πολιτιστικό Τεχνολογικό Ίδρυμα ΕΤΒΑ, 1992, σ. 15-70.

18. Μ. Ρηγίνος, Α. Οικονόμου, Π. Γκαγκούλια, Στ. Παπαδόπουλος, «Σηροτροφία - μεταξουργία στο Σουφλί: έρευνα για την οργάνωση μιας μόνιμης έκθεσης», *Ιστορία της Νεοελληνικής Τεχνολογίας*, Αθήνα 1991, σ.85-98.

19. «Jean Bouvier, Η κίνηση των κεφαλαίων στις βιομηχανικές χώρες τον 19ο αιώνα», *Μνήμων*, τ.11, Αθήνα 1987, σ.384-387.

20. «Οι διακυμάνσεις των βιομηχανικών ημερομισθίων στην Ελλάδα, 1912-1936», *Τα Ιστορικά*, τεύχος 5 (1986), σ.151-176.

21. «Ο Fernand Braudel και η νέα ιστορία του "Καπιταλισμού"», *Η Αριστερά σήμερα*, τεύχος 15 (1986) σ.46-47.

22. «Μορφές παιδικής εργασίας στην ελληνική βιομηχανία-βιοτεχνία, 20ός αιώνας», *Πρακτικά του Διεθνούς Συμποσίου, Ιστορικότητα της Παιδικής Ηλικίας και της Νεότητας*, τ.Β, Αθήνα 1986, σ.417-423.

23. «Παραγωγικές δομές και ενεργός πληθυσμός στην ελληνική βιομηχανία-βιοτεχνία, 1909-1936», *Πρακτικά του Διεθνούς Συμποσίου Ιστορίας για τη Νεοελληνική Πόλη*, τ.Β, Αθήνα 1985, σ.553-559.

24. «Prix, salaires et pouvoir d'achat en Grèce, 1909-1936», *Actes du Ite Colloque International d'Histoire, Économies Méditerranéennes, Equilibres et Intercommunications, XIIIe-XIXe siècles*, Αθήνα 1985, σ.497-515.

25. «Ενεργός πληθυσμός και διάθρωση των οικονομικών δομών, 1909-1936», *Τα Ιστορικά*, τεύχος 2 (1984), σ.371-388.

Γ. Μελέτες

1. *Πολιτικές Ελαχίστου Εισοδήματος στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην Ελλάδα: Μια συγκριτική ανάλυση* (σε συνεργασία με την Σοφία Τσέλου, και τον Παναγιώτη Λιαργκόβα, Γραφείο Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή, Αθήνα 2014, σ.31

Δ. Αδημοσίευτες εργασίες

1. Μιχάλης Ρηγίνος, «Τράπεζες και Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών 1880-1940: Χρηματιστηριακά μεγέθη και συγκυρία». Αποτέλεσε την παρουσίαση στην ημερίδα για τα 125 χρόνια της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος και ενδεχομένως να δημοσιευτεί στην επετειακή έκδοση της Τράπεζας, 2016.

2. Μιχάλης Ρηγίνος - Γιώργος Προγουλάκης, *Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, 1880-2000*, 2012, σ.82
3. Μ. Ρηγίνος - Γ. Προγουλάκης, *Τράπεζες και Χρηματιστήριο στη μακρά διάρκεια: Το παράδειγμα της Εμπορικής και της Εθνικής Τράπεζας, 1909-1998*, 2005, σ.60
4. *Κατάλογος του Αρχείου του Χρηματιστηρίου Αξιών*, 1996, σ.118.

7. Πρόσφατα Συνέδρια, Σεμινάρια.

Μάιος 2017, Ημερίδα του Χρηματιστηρίου Αθηνών με θέμα «Η Ιστορία μάς εμπνέει», τίτλος ανακοίνωσης «Οι εισηγμένες εταιρίες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών 1880-1940»

Οκτώβριος 2016, Ημερίδα για τα 125 χρόνια της Εθνικής Τράπεζας: «Τράπεζες και Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών 1880-1940: Χρηματιστηριακά μεγέθη και συγκυρία».

Απρίλιος 2015, Σεμινάριο Ελληνικής Εταιρίας Οικονομικής Ιστορίας: «Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών 1880-1940: Ανάπτυξη και Συγκυρία».

Μαΐος 2014, Σεμινάριο ΚΕΠΕ: «Χρηματιστήριο και εισηγμένες εταιρίες, 1880-1940: Ανάπτυξη και Συγκυρία» (με τον Στ. Θωμαδάκη και τον Δ. Γουνόπουλο).

Δεκέμβριος 2012, Συνέδριο «Ανάπτυξη: Διέξοδος στην Κρίση»: Michalis Riginos, Stavros Thomadakis, Dimitrios Gounopoulos, Christos Nounis, «The Athens Stock Exchange: Listings and IPOs from 1880 to World War II».

7. Ξένες γλώσσες

Γαλλικά, Αγγλικά.